

ΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΤΣΟΛΙΑ ΚΑΙ Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ

Πολλοί από εμάς που συμμετείχαν σε χορευτικά συγκροτήματα έχουμε φορέσει την τσολιαδίστικη στολή με την φουστανέλα και τα υπόλοιπα μέρη της. Ας κάνουμε όμως μια περιγραφική ανάλυση της στολής και τι συμβολίζει το καθένα από τα μέρη της.

Η λέξη τσολιάς βέβαια πρωτοακούστηκε την περίοδο της τουρκοκρατίας, όπου οι Τούρκοι φώναζαν έτσι τους Έλληνες και προέρχεται από την τουρκική λέξη τσουλ που σημαίνει κουρέλι παλιόρουχο. Η ονομασία αυτή είχε αποδοθεί μειωτικά στους αρματολούς και κλέφτες από τους Τούρκους, επειδή η φουστανέλα ήταν ραμμένη από πολλά μικρά κομμάτια ύφασμα. Τους τσολιάδες τους βλέπουμε στο μνημείο του αγνώστου στρατιώτη στις παρελάσεις, σε συνοριακά φυλάκια σε χορευτικά συγκροτήματα και αλλού. Η εικόνα τους σημαίνει Ελλάδα όπου νε τα κατορθώματά τους στην Τουρκοκρατία στην Μικρασία και στους Βαλκανικούς πολέμους δικαιολογούν απόλυτα την ταύτιση αυτή. Η ιστορία τους ξεκινά από τα έπη του Ομήρου –όχι βέβαια με φουστανέλα και τσαρούχι-αλλά πάντα με το ίδιο όνομα (Εύζωνοι). Το επίλεκτο σώμα από ψηλούς πολεμιστές με δυνατή σωματική διάπλαση και ελαφρύ οπλισμό. Εννοιολογικά η λέξη σημαίνει <<καλά ζωσμένοι>>.

Η στολή του τσολιά σίγουρα είναι ένα έργο τέχνης ,ενώ κάθε κομμάτι της είναι ξεχωριστό και έχει το ρόλο του. Το κόκκινο φέσι (το φάριο) και η μαύρη μεταξωτή φούντα συμβολίζουν το πένθος του έθνους στα χρόνια της σκλαβιάς(μαύρη φούντα), τις θυσίες ,τα δάκρυα ,το αίμα(κόκκινο χρώμα) στους αγώνες για τη απελευθέρωση της Ελλάδος. Το γιλέκο (η φέρμελη) κέντημα λευκό σε μαύρο ύφασμα, η κατάρα της σκλαβιάς, που λεύκαναν 400 χρόνια αγώνων.

Η φουστανέλα που είναι από τα σημαντικότερα κομμάτια της στολής, προσδίδοντας μια ξεχωριστή χάρη στον τσολιά, για να φτιαχτεί χρειάζονταν 30 μέτρα λευκό ύφασμα. Οι πιέτες της φουστανέλας είναι 400 όσα και τα χρόνια της σκλαβιάς. Γιατί σύμφωνα με την παράδοση, κάθε χρόνος τουρκοκρατίας προσέθετε σε αυτή και μια πτυχή (πιέτα) κρυφά βέβαια από τους Τούρκους .Στις 400 πιέτες το καμπανάκι της ελευθερίας σήμαινε 1821- η Ελλάδα ελευθερωνόταν.

Τέλος το τσαρούχι, με το κόκκινο δέρμα από πάνω και το σκληρό σολόδεσμα από κάτω, έδινε την δυνατότητα στον τσολιά να τρέχει , να γαντζώνει στο έδαφος και να χτυπά (να κλοτσά) με αυτό τον εχθρό στις μάχες σώμα με σώμα. Ένα χαρακτηριστικό του τσαρουχιού είναι η μαύρη, συνήθως φούντα που έκρυβε παλιότερα ένα αιχμηρό

αντικείμενο, χρήσιμο για τις μάχες. Στη σόλα του τσαρουχιού υπήρχαν επίσης 60 έως 100 καρφιά (πρόκες), που έκανε ιδιαίτερα εντυπωσιακή την κίνηση των τσολιάδων στη διάρκεια των βημάτων και γι αυτό το κάθε τσαρούχι ζύγιζε 3 κιλά.

Το πουκάμισο ήταν λευκό και χαρακτηριστικό είναι το φαρδύ άνοιγμα των μανικιών. Το λευκό χρώμα που κυριαρχεί συμβολίζει τη αγνότητα των Εθνικών Αγώνων.

Κλείνοντας αυτό το ενδιαφέρον θέμα, αξιοσημείωτο ήταν το γεγονός ενός εύζωνα στον Ελληνογερμανικό πόλεμο του 1940. Την ημέρα που οι σιδηρόφρακτες γερμανικές δυνάμεις έμπαιναν στην Αθήνα και μια μονάδα Γερμανών πατούσε τον Ιερό βράχο της Ακρόπολης, όπου κυμάτιζε η Ελληνική σημαία, ο φρουρός τσολιάς υπέστειλε την Ελληνική σημαία και αρνούμενος να υψώσει την γερμανική, τυλίχτηκε με την γαλανόλευκη κι έπεσε μαζί της στον γκρεμό. Ο τσολιάς αυτός με το τεράστιο εθνικό φρόνημα και υπερηφάνεια ονομάζονταν Κων|νος Κουκίδης.

A.M.